

TANTÁRGYI ADATLAP

SZOCIOLÓGIA

BMEGT43A203

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

SZOCIOLÓGIA

Azonosító

BMEGT43A203

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Janky Béla	egyetemi docens	janky.bela@gtk.bme.hu
----------------	-----------------	-----------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar és angol, HU and EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak - kötelező tárgyak 2018-tól**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **2**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.03.29.) az 580251/13/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.03.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy a szociológia alapfogalmai cselekvéseméleti megközelítésben mutatja be. A kurzus első részében a társadalmi cselekvés értelmezéséhez szükséges fogalmakat tárgyaljuk: szabályszerűség, racionalitás, érték, norma, szokás, érdek, preferencia, motiváció, egyéni és kollektív tudat, közösség, kollektív cselekvés, konszenzus, konfliktus, döntés, társadalmi szerep, reciprocitás, kultúra. Elemezzük még a kényszer vezérelt cselekvéseket is, kitérünk a hatalom- és uralomelméletekre. A részkurzus második részében - játékelméleti eszközökre támaszkodva - bemutatjuk a racionális cselekvések elméletét, amely a kényszermentes helyzetekben racionálisan mérlegelő ember cselekvéseinek elemzésére alkalmas. Az alapjátékok áttekintése után fokozatosan kiterjesztjük a vizsgálódás horizontját, és bemutatjuk, hogy a miként lehet a társadalmi kooperáció jelenségeit megmagyarázni játékelméleti alapon (direkt és indirekt reciprocitás, reputáció, emergens normák).

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri a társadalmi cselekvések szabályszerűségeinek leírásához szükséges fogalmakat, a legfontosabb összefüggéseket és elméleteket;
2. ismeri az interdependens társadalmi kapcsolatokat leíró játékelmélet alaptéziseit,
3. ismeri a társadalmi cselekvés normatív beágyazódását leíró elméleteket,
4. ismeri a viselkedés-közgazdaságtan területén végzett legfontosabb kísérleti eredményeket.

Képesség

1. Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. képes megérteni és használni a cselekvésemélettel, játékelmélettel, normativitással,
3. cselekvésbefolyásolással kapcsolatos témák jellemző szakirodalmát, könyvtári forrásait,
4. képes arra, hogy a mindennapi életben felismerje a cselekvésemélet által elemzett tipikus társadalmi helyzeteket, és a gyakorlatban hasznosítsa az elméletben tanultakat,
5. képes használni kreativitását.

Attitűd

1. Nyitott a cselekvésemélet által folyamatosan termelt új információk megismerésére és befogadására;
2. együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
3. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását, nyitott az információtechnológiai eszközök használatára.

Önállóság és felelősség

1. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
3. gondolkozásában a cselekvéseméletet jellemző módszertani individualista megközelítést alkalmazza a társadalmi jelenségek értelmezésére.

Oktatásmódszertan

Előadások, feladatok, vezetett önálló tanulás.

Tanulástámogató anyagok

- Syi, Cselekvésemélet dióhéjban, Budapest: Typotex, 2008
- Syi, syi.hu/cse, Könyvpont – L'Harmattan, 2014
- Max Weber, Gazdaság és társadalom, I. kötet, KJK, 1987
- S.Nagy Katalin (szerk.): Szociológia közgazdászoknak. Typotex, Budapest, 2007
- S.Nagy Katalin (szerk.): Szociológia mérnököknek. Typotex, Budapest, 2006

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a szorgalmi időszakban: előadások látogatása, a két zh írása. A kurzus teljesítésének feltétele a két zh megírása. A félév végi jegy megszerzéséhez a két zh összege képzí az ala

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: A zh-k rövid feladatválasz jellegűek, az első kettő anyagát az őket megelőző órák anyaga adja (azaz az elsőét az 1-5 előadás, a másodikét a 8-13 héten elhangzott előadás. Elégséges teljesítés az összesített pontszám 50%-ának elérésével lehetséges. A ZH-knak nem kell egyenként elégségesnek lenniük.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- zh-k: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80–89
Jó	65–79
Közepes	50-64
Elégséges	40-49
Elégtelen	< 40

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
felkészülés a teljesítményértékelésekre	30
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	32
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.03.13-án. Érvényes 2023.03.13-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Szabályszerűség --- Racionalitás --- Érték, norma, szokás, érdek --- Preferencia, motiváció --- Egyéni és kollektív tudat --- Közösség, kollektív cselekvés --- Konszenzus, konfliktus --- Társadalmi szerep --- Reciprocitás --- Kultúra --- Hatalom- és uralomelméletek --- Játékelmélet --- Alapjátékok áttekintése --- Társadalmi kooperáció jelenségeinek játékelméleti alapú magyarázata

1 -

További oktatók

Dr. Szakadát István

Dr. Csigó Péter

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.